

Merkel en Rutte leren van elkaars klimaatbeleid

Achtergrond - 22 augustus 2019 - Auteur: Marja Verburg

Kanselier Merkel en premier Rutte hebben vanmiddag in Den Haag de basis gelegd voor een langdurige klimaatsamenwerking. Dat zei Merkel bij de persconferentie na afloop van het klimaatoverleg van beide regeringsleiders met een deel van hun kabinetten.

Duitsland kan van Nederland leren hoe je verschillende partijen betreft bij klimaatbeleid en hoe je dat beleid aan mensen uitlegt, zei Merkel vanmiddag in Den Haag na afloop van het overleg tussen de Nederlandse en Duitse regeringsdelegaties. Dat heeft Nederland met zijn klimaatakkoord van juni laten zien. Duitsland presenteert zijn eigen klimaatplan op 20 september. Daarin moet de regering onder meer duidelijk maken hoe het de zich zelf opgelegde klimaatdoelen wil halen. "We hebben erover gesproken hoe je mensen stimuleert zich klimaatvriendelijk te gedragen", aldus Merkel. Dat moet niet via verboden, maar via innovaties, zei ze.

Het Nederlands-Duitse klimaatoverleg was het eerste in zijn soort: Rutte en zijn kabinetsleden Ollongren van Binnenlandse Zaken, Hoekstra van Financiën, Wiebes van Economische Zaken en Klimaat en staatssecretaris Van Veldhoven van Infrastructuur en Waterstaat overlegden met Merkel en haar ministers Scholz van Financiën, Schulze van Milieu en Altmaier van Economie en Energie. Zij maken alle vier onderdeel uit van het Duitse *Klimakabinett*, dat dit voorjaar is ingesteld om tot een beter Duits klimaatbeleid te komen.

De bedoeling is vaker van deze Nederlands-Duitse overleggen te houden. Op 2 oktober al komen de kabinetsdelegaties weer in Duitsland samen, voor de derde [Nederlands-Duitse regeringsconsultaties](#). Ook dan zal het thema klimaat op de agenda staan.

Concrete lessen

Merkel noemde op de persconferentie vanmiddag drie concrete lessen die ze van Nederland heeft geleerd. Zo heeft Nederland laten zien "dat je niet alleen moet formuleren hoe je energie wil besparen, maar ook hoe je dat het goedkoopst en met het grootste effect kunt doen", aldus de kanselier. Daarnaast roemde ze de Nederlandse infrastructuur voor e-mobiliteit en het grote aantal laadstations in

Nederland. Daar voegde ze later wel aan toe dat zoiets in Duitsland, waar veel meer dunbevolkte gebieden zijn, ook moeilijker te realiseren is. Verder toonde de kanselier zich onder de indruk van Nederlandse innovaties zoals het gebruik van waterstof.

Merkel roemde de Nederlandse infrastructuur voor e-mobiliteit en het grote aantal laadstations

Premier Rutte sprak over samenwerking bij het transporteren van windenergie, bijvoorbeeld opgewerkt op zee, naar verder gelegen gebieden in het binnenland. En hij benadrukte het belang van een *level playing field*, gelijkwaardige concurrentievoorwaarden voor ondernemers in de verschillende Europese landen. "De EU moet met de hele wereld kunnen concurreren."

Gas

Over de verschillen in energietransitie in beide landen spraken de regeringsleiders ook. Zo wil Nederland dat consumenten zo snel mogelijk van het gas af gaan, maar dat is in Duitsland nog niet aan de orde, legde Merkel uit. Daar wordt nog veel met olie gestookt en moet eerst worden gezorgd dat mensen overstappen van olie naar gas. "Dat is in ieder geval beter dan wanneer mensen met olie blijven stoken." Voor Nederland geldt overigens ook nog een lange overgangsfase bij de gastransitie, benadrukte Rutte. (Lees op Duitslandweb: [Groningse gaskraan dicht: dit gebeurt er in Duitsland](#))

Merkel bevestigde dat Duitsland, net als Nederland, de uitstoot van broeikasgassen tot 2030 wil reduceren met 55 procent. Dat is een van de punten die bij de presentatie van het Duitse klimaatplan op 20 september aan de orde zal komen, zei ze. Verder wil ze dat Duitsland in 2050 klimaatneutraal is en dat de Europese landen samenwerken om dat ook op EU-niveau voor elkaar te krijgen.

Kohleausstieg

Duitsland liep lange tijd voor op Nederland als het gaat om duurzame energie. In 2011, na de kernramp in Fukushima, besloot de regering-Merkel af te stappen van kernenergie en te investeren in duurzame energie. Inmiddels komt [ruim 40 procent](#) van de in Duitsland geproduceerde energie uit duurzame bronnen. Maar in Duitsland zijn kolencentrales ook nog steeds verantwoordelijk voor een groot deel van de energievoorziening en dat zorgt voor vervuiling. Duitsland is wereldwijd koploper in de bruinkoolwinning. Het gebruik van bruinkool is de laatste jaren relatief constant gebleven.

in Duitsland zijn kolencentrales nog steeds verantwoordelijk voor een

groot deel van de energievoorziening

Om de klimaatdoelen die internationaal zijn afgesproken te kunnen halen, moet Duitsland ook de kolencentrales en de kolenmijnen sluiten: [de Kohleausstieg](#). De bedoeling is dat er in 2038 geen energie meer uit kolen wordt opgewekt. Dat is een aderlating voor de gebieden waar nog bruinkool wordt gewonnen, onder meer in Brandenburg en Saksen, waar op 1 september verkiezingen zijn. Minister Altmaier van Economie en Energie presenteerde woensdag de [kabinetsplannen](#) voor miljardenhulp aan de Duitse kolenregio's.

CO2-uitstoot

Over de manier waarop Duitsland zijn CO2-uitstoot moet beperken, was er de afgelopen maanden veel onenigheid in Merkels regering. Minister van Milieu Schulze (SPD) zei in het voorjaar dat ze een nationale CO2-belasting wil invoeren, maar dat zien haar CDU-collega's niet zitten. In mei ging ze [in het offensief](#) en stuurde haar plannen naar de betrokken ministeries zonder op de reactie van Merkels kanselarij te wachten, wat normaal gebruikelijk is.

Kort daarna, ook in mei, leden de regeringspartijen bij de Europese verkiezingen verlies, terwijl de Groenen wonnen. Veel kiezers zeiden klimaat het belangrijkste verkiezingsthema te vinden. De voorzitters van CDU en SPD gaven daarna aan dat ze [meer aan klimaatbescherming](#) willen doen. In juni is Duitsland nog door de Europese Commissie [op de vingers getikt](#) omdat het niet genoeg doet om de klimaatafspraken te halen die in 2015 in Parijs zijn gemaakt.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/32988/merkel-en-rutte-leren-van-elkaars-klimaatbeleid>